

РЕШЕНИЕ

№ 1696

гр. София, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 08.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **10890** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 34б, ал. 5 изр. 2 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност (ЗННД).

Образувано е по жалба на Й. К. Ф., нотариус с район на действие Районен съд - [населено място], против Заповед № СД - 05 - 226 от 11.11.2022 г. на Министъра на правосъдието, с която на основание чл. 34б, ал. 4 и ал. 5, изр. второ във връзка с ал. 1 на ЗННД и решение на Експертния консултативен съвет за подпомагане на министъра на правосъдието при упражняване правомощията му по чл. 34б ЗННД, обективизирано в протокол № 37 от зас. на 27.10.2022г е отказано преместването ѝ като нотариус в района на Софийски районен съд.

Твърди незаконосъобразност на оспорената заповед, като постановена при допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и при неправилното приложение на закона. Сочи, че са били налице предпоставките по чл. 34б, ал. 1 от ЗННД, а именно важни причини, които са от здравословен характер, нейни, на детето ѝ и на баща ѝ, както и обективните такива, а именно наличие на свободно място. Преместени били нотариуси в района на С., със заповеди следващи датата на подаване на заявлението на жалбоподателката. Счита, че неправилно министърът на правосъдието се е позовал на становището на Нотариалната камара, като е приел липса на място, тъй като към момента броят на нотариусите в [населено място] е 139 при норма съобразно броя на населението съгласно закона от 152 броя. Предвид наличието на двете кумулативно изискуеми

предпоставки по чл. 34б ал.1 и ал.2 ЗННД, моли оспорената заповед да бъде отменена, а преписката - върната на административния орган за произнасяне с положително решение.

Ответникът Министърът на правосъдието чрез процесуалния си представител в писмено становище, изразява становище за неоснователност на жалбата. Моли жалбата да бъде отхвърлена. Претендира юрисдикционно възнаграждение.

Заинтересованата страна Съвета на нотариусите при Нотариалната камара на Република България, не изпраща представител в открито съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

СЪДЪТ, като прецени събраните по делото относими доказателства, доводите и възраженията на жалбоподателя, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от страна, адресат на оспорената заповед и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което е процесуално допустима.

Жалбоподателката е вписана като нотариус с рег. № 779 с район на действие Районен съд - [населено място].

Със заявление вх. № 94 - Й - 11 от 5.03.2021 г. Й. Ф. е отправила искане до Министъра на правосъдието да бъде преместена като нотариус в района на Софийски районен съд, поради влошено здравословно състояние, настъпило след вписването ѝ в регистъра на Нотариалната камара като нотариус с район на действие РС Хасково и причини от личен и семеен характер. Представени са множество документи удостоверяващи описаните в заявлението обстоятелства.

Съветът на нотариусите на Нотариалната камара е предоставил отрицателно становище по случая /л. 99/ обективизирано в решение от заседание на 12.04.2021г с писмо рег. № 94 - Й - 11 от 19.04.2021 г., в което се сочи, че не са налице кумулативно предвидените предпоставки на чл. 34б от ЗННД.

С влязло в сила съдебно решение № 5781 от 13.10.2021г по адм д 4305/2021г на АССГ, 29 състав е отменен мълчалив отказ на министъра на правосъдието да се произнесе по заявление вх. № 94 - Й - 11 от 5.03.2021 г. на Й. Ф. за преместването ѝ като нотариус в съдебния район на РС София и е изпратена преписката на адм. орган за произнасяне съобразно мотивите на решението.

Със заявление от 7.09.2021г жалбоподателката е представила допълнителни документи във връзка с твърденията за наличие на важни причини от здравословен характер обуславящи преместването ѝ. Със заявление от 19.01.2022г Й. Ф. отново е поискала да бъде преместена като нотариус в съдебния район на Софийски районен съд по същите причини, като отново е приложила документи сочещи влошено здравословно състояние на баща ѝ. Със заявление от 12.05.2022г е поискала от министъра на правосъдието да бъде преместена по същите причини заявени с предходните заявления. Със заявление от 23.08.2022г моли да бъде изпълнено влязлото в сила съдебно решение по цитираното по-горе адм дело, преповторени са причините от здравословен и семеен характер и сочи наличие на три вакантни места за нотариуси в съдебния район на СРС.

Във връзка с гореизложеното е издадена и оспорената Заповед № СД - 05 - 226 от 11.11.2022 г. на Министъра на правосъдието, с която на основание чл. 34б, ал. 4 и ал. 5, изр. второ във връзка с ал. 1 на ЗННД и решение на Експертния консултативен съвет за подпомагане на министъра на правосъдието при упражняване правомощията му по чл. 34б ЗННД, обективизирано в протокол № 37 от зас. на

27.10.2022г е отказано преместването на жалбоподателката като нотариус в района на Софийски районен съд по съображения, че въпреки наличието на определени заболявания на нотариуса, не е налице причинно-следствена връзка между заболяванията и настоящата му месторабота и невъзможност да упражнява нотариални функции в района на действието си, грижата за детето е задължение на всеки родител, която не обуславя преместване на нотариуса, здравословното състояние на баща ѝ е ирелевантно, тъй като не бил в кръга на семейството ѝ. Посочено е също, че няма вакантно място за нотариус в съдебния район на СРС, тъй като били издадени заповеди за преместване на други четирима нотариуси.

Пред настоящата съдебна инстанция са събрани доказателства относно броя лица с постоянен адрес в Столична община към 15.03.2021г-1502761 бр. и към 15.11.2022- 1528440 бр /справка от МРРБ л. 125/, справка от нотариалната камара на Р България изх № 1024 от 13.12.2022г в която е посочено, че броят на вписаните нотариуси с район на действие СРС към дата 13.12.2022г е 138, като считано от 1.01.2023г в района на СРС ще бъде преместен още един нотариус, посочени са датите на заличаване на четирима нотариуси и че след 25.02.2021г са преместени в района на СРС общо пет нотариуси, като двама от тях заменят районите си на действие, като от началото на 2021г в района на СРС са вписани и още двама нотариуси /л. 152/. Представени са и заповедите за преместване в района на СРС на четиримата нотариуси, цитирани в обжалваната заповед. В хода на съдебното производство са представени документи видно от които здравословните проблеми на жалбоподателката, баща ѝ и детето ѝ продължават и понастоящем.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът следва да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания, посочени в чл. 146 от АПК. В тази връзка настоящият състав намира, че оспорената заповед е издадена от компетентния съгласно чл. 34б, ал. 4 от ЗННД орган, в предвидената в чл. 59, ал. 2 от АПК писмена форма, като съдържа посочените в текста реквизити.

Според чл. 34б, ал.1 от ЗННД нотариус може да бъде преместен поради важни причини в друг район на действие въз основа на негово мотивирано заявление до министъра на правосъдието при открито място по чл. 10. Съгласно ал. 2 от същата разпоредба важните причини по ал. 1 са обстоятелства, настъпили независимо и извън волята на нотариуса след придобиване на правоспособността му. Те могат да се отнасят до неговото здравословно състояние, семейно положение и други, които при всички случаи водят до пълна или частична невъзможност да упражнява нотариални функции в съществуващия район на действие.

Анализът на посочените норми показва, че изброените предпоставки са кумулативни, т.е. преместването може да се осъществи само при едновременното наличие на двете условия - важни причини, които да налагат преместването и открито място за нотариус в района, в който действащият такъв иска да се премести.

В случая, съобразявайки както доказателствата, представени в производството пред административния орган, така и установени в хода на съдебното производство, безспорно са налице важни причини от личен, семеен и здравословен характер, които налагат преместването на нотариуса в района на действие, съвпадащ с местоживеенето му. Няма спор, че жалбоподателката е диагностицирана с няколко различни заболявания след постъпването ѝ като нотариус през 2019 г., а именно сърдечно заболяване, увреждания на междупрешленни дискове, периодично силно главоболие, световъртеж и замаяност, отоневрологичен синдром, при което е

препоръчително да избягва продължително шофиране, психоемоционален стрес и физическа преумора. Тези заболявания са довели и до влошаване на психическото ѝ състояние от стрес, тревожност. Здравословното състояние на бащата на жалбоподателката, който е вдовец и единственото му живо дете е Й. Ф. /л. 89/ е също изключително тежко. При детето на жалбоподателката- Л. са зачестили панически атаки, обезпокоителни действия и реакции, плач при тръгване на майката за работа в [населено място], непрекъснати обаждания на детето през деня с въпроси кога ще се прибере. Предвид, че дядото /бащата на жалбоподателката/ живее с тях, у детето съществува страх, че може да го зарази и така причини смъртта му. Детето живее в постоянен страх за себе си и за дядо си. Отношението на детето към местоработата на майка му извън С. е крайно отрицателно и категорично. /л. 95 и сл. от делото-психологическо становище/. Цитираното психологично становище въпреки, че е представено по адм. преписка не е обсъдено от ответника.

По тези факти /установявания/ спор между страните не съществува, като ответникът обаче, застъпва становището, че не е налице причинно-следствена връзка между заболяванията и настоящата месторабота и невъзможност да упражнява нот функции в района на действието си, грижата за детето е задължение на всеки родител, която не обуславя преместване на нотариуса, здравословното състояние на баща ѝ е ирелевантно, тъй като не бил в кръга на семейството ѝ. Причинно-следствената връзка не е въведена обаче, като елемент от фактическия състав на чл. 34б от ЗННД, единствено релевантно е важните причини да са настъпили след придобиване правоспособността на нотариуса. Влошаване здравословното състояние на жалбоподателката несъмнено е налице, с начален период след придобиване на правоспособността. Заболяванията на лицето, с интензитета му и негативно развитие е типичен пример на състояние /обстоятелство/ настъпило не по причина на личната воля на лицето. Тези обстоятелства от здравословен характер водят до пълна или частична невъзможност за лицето да упражнява нотариални функции в съществуващия район на действие, предвид необходимостта от пътуване до [населено място], като обаче по лекарско предписание следва да се избягва продължително шофиране, стрес и преумора. Обективната преценка на естеството на заболяванията, на дадените медицински препоръки за неговото облекчаване и лечение обосновават наличието на субективната предпоставка "важни причини" по смисъла на чл. 34б, ал. 2 от ЗННД, водеща до частична или пълна невъзможност нотариусът да изпълнява функциите си в настоящия район на действие - Районен съд [населено място]. Безспорно обстоятелствата относно здравословното състояние на оспорващата са настъпили независимо и извън волята на нотариуса и след придобиване на правоспособността на същия.

Както се посочи, налице е също така влошаване психоемоционалното състояние на детето което живее единствено с майка си и дядо си по майчина линия, който въпреки влошеното си здравословно състояние е необходимо да полага грижи /доколкото му е възможно/ за детето, докато майка му е на работа в [населено място]. Необходимо е да се отбележи, че дядото е член на разширеното семейство на жалбоподателката, живее с нея и детето ѝ в едно домакинство, като този факт не може да бъде пренебрегнат. Силно стеснено е тълкуването направено в оспорената заповед, че бащата на жалбоподателката не е от кръга на нейното семейство. Бащата на жалбоподателката е от т. нар. "Семейна среда" , която включва и бабата и дядото или близките на детето /арг. от § 1 т 7 от ДР на Закона за закрила на детето/. Семейството

на жалбоподателката което се състои единствено от баща ѝ и детето ѝ е трайно установено в С.. Във връзка с изложеното настоящият състав намира, че са били и са налице предпоставките от субективна страна, а именно т. нар. важни причини - изложените по - горе обстоятелства от здравословен характер, които правят невъзможно и нежелателно продължителното пътуване до друго населено място, както и такива от семеен характер, водещи до невъзможност да се упражняват нотариални функции в настоящия район на действие на жалбоподателката. / В този смисъл Р № 17517 ОТ 19.12.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 7334/2018 Г., II ОТД. НА ВАС, Р № 14286 ОТ 18.11.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 4054/2020 Г., 5 ЧЛ. С-В НА ВАС, Р № 8857 ОТ 06.07.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 3699/2020 Г., II ОТД. НА ВАС и др/

Всички изброени по-горе причини, свързани със здравословното състояние на жалбоподателката, на баща ѝ, на детето ѝ, както и с оглед на интензитета им в личен, социален и професионален аспект, в конкретният случай могат да бъдат приети като "важни". Още повече, че не са установени причини от какъвто и да е било характер, които да са важни по степен и с оглед общата цел на ЗННД, че да налагат във всички случаи оставането на нотариус Й. Ф. да упражнява нотариални функции в района на действие на РС Хасково.

Следователно с оглед горното, налице е субективната предпоставка - наличие на важни причини по отношение на нотариуса, налагащи това преместване - обстоятелства от здравословен, семеен и/или друг характер, настъпили след придобиване на правоспособността му и водещи до пълна или частична невъзможност същият да упражнява нотариални функции в района на действието си.

Относно обективна предпоставка - наличието на открито място по чл. 10 от ЗННД: Необосновано и при допуснати съществени нарушения е прието, че не е налице втората предпоставка за преместването на нотариуса, а именно липса на открито свободно място на района на Софийски районен съд по чл. 10 от ЗННД. В оспорената заповед, ответникът бланкетно е заявил, че няма вакантно място за нотариус в съдебния район на СРС, тъй като били издадени заповеди за преместване на други четирима нотариуси. Видно от представените 4 броя заповеди за преместване на посочените в оспорената заповед нотариуси /л.138 и сл. / се установява, че заявлението на единия от тях- М. Р. е от същата дата на която е подадена заявлението и жалбоподателката /5.03.2021г/, а заявлението за преместване на К. М. следва това на жалбоподателката /9.06.2021г/. Също така две от заповедите № СД-05-170 от 29.09.2022г /л. 148/ и № СД-05-173 от 30.09.2022г /л. 144 /предхождат с около месец издаването на процесната заповед на 11.11.2022г. Следователно в периода от подаване на заявлението за преместване 5.03.2021г до издаване на оспорения акт 11.11.2022г са били налице свободни места за нотариуси в района на СРС, на които са преместени посочените в обжалваната заповед четирима нотариуси. Нещо повече, цитираното становище на съвета на нотариусите/л. 99/ обективизирано в решение от заседание на 12.04.2021г с писмо рег. № 94 - Й - 11 от 19.04.2021 г., също бланкетно сочи, че не са налице кумулативно предвидените предпоставки на чл. 34б от ЗННД. Липсват обаче, каквито и да било фактически установявания и разсъждения защо се приема, че не са налице предпоставките по чл. 34б от ЗННД. Ответникът формално е възприел становището на съвета на нотариусите.

В хода на съдебното производство е изисквана информация за броя на действащите и вписани нотариуси в района на СРС, видно от която към дата 1.01.2023г в района на СРС има вписани 139 броя нотариуси. Последната информация

безспорно има значение, но не и самостоятелно, тъй като същата следва да бъде обвързана с нормативно определения брой места за дадения район /чл. 10 от ЗННД/, поради което е необходимо да има данни и за броя на населението в тези райони. Поради това в хода на съдебното производство е изисквана и справка от МРРБ относно броя лица с постоянен адрес в Столична община към 15.03.2021г-1502761 бр. и към 15.11.2022- 1528440 бр. Такава информация въобще не е изисквана от министъра на правосъдието . Данни в тази насока не са търсени и не са събрани.

В тази връзка и доколкото се касае за факти от обективен характер, които органът, ако беше събрал, следваше да цени при условията на обвързана компетентност, съдът направи изследване относно същите, при което се установи, че по арг от чл. 10, ал.1 от ЗННД, на 10 000 броя жители, следва да има едно място за нотариус, поради което в района на СРС , към 15.11.2022г /период който е почти идентичен с датата на издаване на оспорената заповед/ следва да има 152 броя места за нотариуси. С оглед това, и предвид официално посоченото от Н. камара сведение, че в района на СРС към 13.12.2022 са вписани 138 броя действащи нотариуси, следва, че са налице незаети бройки за нотариус, и към момента на издаване на заповедта. Следователно, към момента на постановяване на административния акт броят на нотариусите е по-малък от законово определения.

Горният извод за наличие на вакантни места се потвърждава и от факта , че със *Заповед № СД-05-2 от 10.01.2023 г. на Министъра на правосъдието*, обн. в ДВ, постановена малко след издаване на оспорената в това производство заповед, е *открит конкурс за нотариуси* с определени вакантни места по съдебни райони, като за района на СРС са определени като вакантни 4 места. Разпоредбата на чл. 142, ал. 2 АПК задължава съда да вземе предвид и фактите настъпили след издаване на административния акт, стига те да имат значение за неговата законосъобразност. Именно посочената заповед за откриване допълнителни места за нотариуси в района на СРС -4 броя и насрочване конкурс за заемане на вакантните места има пряко отношение за броя на вакантните места и следва да се съобрази от административния орган при връщането на преписката. Т.е. необосновано и в нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК, задължаващи административния орган да изясни всички релевантни за спора факти и обстоятелства и без служебно да събере съответните доказателства, в оспорената заповед е приета липса на втората предпоставка, а именно липса на свободно място по чл. 10 от ЗННД. Поради това не може да се приеме, че не е налице втората предпоставка за преместване съгласно чл. 34б, ал. 1 вр. ал. 2 от ЗННД.

В обобщение, с оглед събраните в хода на съдебното производство данни за броя на населението в [населено място] по постоянен адрес /с оглед чл. 10, ал. 1, изр. 2 ЗННД/ се установява че към момента на издаване на процесната заповед броя на нотариусите е по-малък от законово определения, като косвено доказателство е и факта, че със *заповед № СД 05-2 от 10.01.2023 г. /малко след издаване на процесната/ Министърът на правосъдието е обявил конкурс* за заемане на вакантни места за нотариуси в страната, от които за

района на РС-София са посочени 4 бр. Следователно налице е и втората материалноправна предпоставка на чл. 34б, ал. 1 ЗННД.

Изложеното налага извод за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради което същата следва да бъде отменена, като съгласно чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се изпрати на Министъра на правосъдието за ново произнасяне по подаденото от жалбоподателката заявление, като се съобразят изложените по - горе мотиви, обуславящи наличие на условията за преместване съгласно чл. 34б, ал. 1 и 2 от ЗННД.

Относно разноските:

Жалбоподателят не претендира разноски. С оглед изхода на спора на ответника не следва да се присъжда юриск.възнаграждение.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № СД - 05 - 226 от 11.11.2022 г. на Министъра на правосъдието.

ИЗПРАЩА преписката на Министъра на правосъдието за ново произнасяне в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение, съобразно указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: